

Bo povesti o jari kači in steklenem polžu konec?

Vso to trpko in že več let trajajočo resnico, ki je zapisana v prispevku KS Rakova jelša, so njeni predstavniki izpostavili na več kot triurnem razgovoru, ki ga je sklical predsednik OK SZDL Drago Černoš in so se ga udeležili ob vrsti upravnih in strokovnih delavcev tudi predstavniki mesta z Nušo Kerševan in Hrvojem Draškovičem. Vsi ti problemi niso novi, o njih tečejo takšni in drugačni razgovori že vrsto let in zato pravzaprav ni čudno, če ta saga o Rakovi jelši spominja že kar na povest o jari kači in steklenem polžu. Precejšen del razgovora je bil namenjen dilemi oziroma odločitvi o primernosti dveh strokovnih variant o katerih, tako se je vsaj zdelo, bi morala na kakšnem pristojnejšem mestu že pred časom pasti pika na i. Zdaj je bil sprejet dogovor naj se ob asistenci strokovnih institucij o tem opredeli občinski izvršni svet. Čemu? Povsem iz prejšnjega razloga, saj strokovna razrešitev pomeni pogoj za izdelavo zazidalnega načrta, ki ga krajani še kako težko pričakujejo vrsto let. Na podlagi tega se bodo odločili za kaj bodo združevali samopripek, čemu bodo dali prednost, kako si bodo legalno urejali svoje življenje. Vse aktivnosti naj bi doslej tako tudi teklo.

Ob tem pa so nekatera glavna vprašanja še vedno močno aktualna in zaskrbjujoča. Tudi v primeru, če bo izbrana strokovno optimalnejša rešitev kanalizacije, ki je mimogrede povedano verjetno tudi ekonomičnejša ostaja primarna skrb zagotovitve sredstev, ki jih tudi skupni ljubljanski viri še daleč ne nakučujejo v celoti in bo zatoj prispevek krajanov ob siceršnjem samopripeku tudi znaten. Spričo nekaterih posegov v sam prostor že naseljene soseske bo morala sama KS Rakova jelša voditi prožnejšo politiko do zagotovitve pogojev same fizične izgradnje. Nedvomno bo pa razreševanje te kopice resnično zaskrbjujočih problemov zahtevalo tudi odločnejšo aktiviranje strokovnih dejavnikov, kateri se zelo radi, tako smo pač zasledili v pogovoru – zanašajo na svoje (ne) pristojnosti in težko vidijo čez plot svojih ozkih obveznosti, ki pa so najbrž včasih tudi širše.

RAKOVA JELŠA

Temna podoba bele Ljubljane?!

Menimo, da se je v javnosti zasedla preveč enostranska slika naše krajevne skupnosti, saj je celotna podoba neupravičeno skrčena na problematiko črnih gradenj. To niti ni tako čudno, ker je Rakova jelša postala skoraj sinonim za črno gradnjo. Večina stanovanjskih objektov je res zgrajenih brez ustreznih dovoljenj, vendar pa moramo povedati, da imajo danes mnogi lastniki hiš naknadno urejeno lokacijsko in gradbeno dokumentacijo. Ker vemo, da nedovoljena gradnja pogojuje ostale komunalne težave – zaradi neplačanih komunalnih prispevkov je vprašljiva ureditev vodovoda, kanalizacije in ostale infrastrukture – se svet in ostali organi KS zelo trudijo zavezati nadaljnjo poplavo črnih gradenj. Kljub velikemu prizadevanju pa ugotavljamo, da je inšpekcijsko nadzorovanje, zlasti pa izvrševanje izredno neučinkovito. Čeprav sproti obveščamo mestno urbanistično inšpekcijo in pristojne občinske organe o vseh novih nezakonitih posegih, na žalost ne dosežemo ničesar. Čez južno obvoznicno je že nastalo novo naselje, »nova Rakova jelša«. Petinštrideset stanovanjskih objektov pomeni prav toliko novih problemov, nihče pa ne more zagotoviti, da jih ne bo še več.

Ko se naši delegati na skupščinah KSLO in SIS-ov s področja komunalnega razvoja zavzemajo za vključevanje krajevne skupnosti v posamezne programe, morajo vedno znova poslušati očitke, da je na Rakovi jelši sama črna gradnja in da zato nismo upravičeni do sredstev iz skladov za razvoj posameznih komunalnih področij. Zato se nam še danes pretakajo fekalne in druge odpadne vode po odprtih obcestnih jarkih, pitna voda pa leno curlija iz dotrajenih in nestrokovno instaliranih cevi. Leno zato, ker je pritisk vode tako nizek, da jo lahko uporabljajo v prvih nadstropjih hiš šele po 22. uri. Po makadamskih ulicah – v Rakovi jelši je 25 ulic, na katerih ni niti metra asfalta – avtomobili poskakajoče dvigujejo kubike prahu, ki se ne zmeni za pešce ali komaj oprano perilo in trud gospodinj. Prošnje in posredovanja za ureditev cest na KPL TOZD nizke gradnje so največkrat bob ob steno. Odpravijo nas z odgovorom, da so sredstva za posipavanje in luženje cestišč na Rakovi jelši že izčrpana ali pa, da ni na voljo

dovolj luga ali ustreznega peska. Ne zaležejo niti pojasnila, da tu živi približno 3500 ljudi, ki so zaradi specifične prostorske ureditve – edina povezava s »svetom« je po Poti na Rakovo jelšo – kot pešci obsojeni na vdihavanje in požiranje oblakov prahu v suhem vremenu, ob dežju pa na prebijanje čez cestna jezera in blato. Kako izgleda tak kraj, ko pride v mesto, si bralec lahko sami živo predstavljajo.

Veliko večje skrbi kot omenjene estetske hibe krajanom povzročajo nevarnost epidemij. V preteklosti so se že pojavile nekatere nalezljive bolezni, ki izvirajo iz neurejene kanalizacije in neustreznih vodooskrbe. Nevarno ni potrebno pojasnjevati, kaj pomenijo odpadke v obcestnih jarkih komaj kilometer in pol od strogega centra prestolnice dežele na sončni strani Alp. Ogroženi niso le krajani Rakove jelše, temveč celotno mestno prebivalstvo. Vodovod, ki je podoben rešetu, se na mnogih mestih križa s kanalizacijskimi jarki, zato nam zlasti poleti, ob zmanjšanih količinah vode grozi stalna nevarnost, da se v cevi ustvari podtlak. Sam podtlak niti ne bi bil nevaren, če ne bi zaradi preračunanih cevi povzročil srka in s tem vdora okužene vode iz okolice v vodovodno cev.

Katastrofalnih posledic najbrž ni težko predvideti.

Napori sveta KS so osredotočeni predvsem na ureditev kanalizacije in vodovoda. Projekt kanalizacije bi bil pogoj za sprejem novega zazidalnega načrta Rakove jelše, ta pa bi omogočil reševanje vseh nadaljnjih vprašanj, kot so šola, vrtec, vodovod, ceste itd. Vendar s tem projektom nimamo sreče, zato tudi vse ostale probleme ne moremo reševati. Po petletnem neuspešnem dogovarjanju z DO Vodovod – kanalizacija, ki zagovarja projekt tlačne kanalizacije, smo uspeli najti novega projektanta, ki je ponudil tehnično in ekonomsko ugodnejšo rešitev. Po projektu tlačne kanalizacije bi imela vsaka hiša svojo črpalko za odpadne vode, ki bi jo morali krajani sami kupiti, vzdrževati in plačevati porabljeno električno energijo. Poraba elektike ne bi bila majhna, če upoštevamo 2,5 kW priključne moči črpalke. Torej najrevnejša krajevna skupnost naj bi imela najdražjo kanalizacijo, za nameček pa krajani Rakove jelše ne bi bili v enakopravnem položaju z ostalimi uporabniki kanalizacije v Ljubljani. O posebnih ekipah, ki bi morale bdeti nad brezhibnim delovanjem črpalk dan in noč, o tehničnih problemih napajanja 500-tih črpalk z električno energijo, o zimskem ogrevanju črpalk (vse bi bile zunaj stanovanjskih objektov) in o podobnem si niti ne upamo razmišljati. Idejni projekt, ki ga je za KS pripravil ing.

Slaščičarna na družbeni zemlji raste na črno!

Za primer naj opišemo gradnjo slaščičarne na križišču Poti na Rakovo jelšo na Cesti dveh cesarjev. Zasebni investitor je dobil soglasje za postavitve kioska, ki bi ga lahko po potrebi odstranili, ker bo na tem mestu v prihodnosti stala prečevalna postaja kanalizacije za celotno območje krajevne skupnosti. Vendar o kiosku ni ne duha ne sluha. Vsak dan večja trdna zidana stavba zmanjšuje preglednost križišča in ogroža prometno varnost. V posmeh vsem predpisom in kljub urgenci delavcev postaje milice Vič je graditelj prekopal še Pot na Rakovo jelšo in si napeljal vodovod. Svet krajevne skupnosti je o dogajanju stalno obveščal inšpekcijske službe in občinski Komitee za urejanje prostora in varstvo okolja. O tem primeru in o črnih gradnjah nasploh je bilo večkrat postavljeno delegatsko vprašanje na sejah skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, vendar je vsako posredovanje zaman. V teh dneh bo graditelj spraval slaščičarno pod streho. Ob vsem tem naj še dodamo, da investitor gradi na občinskem zemljišču, ki mu ga je v zakup dal Zavod za izgradnjo Ljubljane skladno z Odlo-

kom o sprejemu urbanistične dokumentacije za postavitve kioska na območju Ljubljane. Občinske in mestne uprave službe bi morale biti zato bolj prizadevne za spoštovanje pogodbenih določil, saj gre očitno za širši družbeni interes. Kako pa v resnici skrbijo za zakonitost in varovanje družbene lastnine naj zapišemo, da bi ob takem kršenju pogodbe in drugih predpisov s strani investitorja Zavod za izgradnjo Ljubljane lahko razeljavil zakupno pogodbo, ker izhajajoč iz pogodbe zakupnik ni postavil kioska in ni začel z obratovanjem 12 mesecev po podpisu. Torej bi lahko že ZIL kot pogodbeni stranka s tožbo onemogočil nadaljevanje gradnje in tako prihranil trud urbanističnim inšpektorjem, ki so, kot sami izjavljajo, vezani na neučinkovitost inšpekcijskega postopka.

Čeprav je urbanistična inšpekcija že izdala odločbo oz. sklep o rušenju, na podlagi preteklih izkušenj dvomimo da bo do rušenja tudi prišlo. Kakšni zapleti in problemi pa bodo ob postavitvi kanalizacijske prečevalne postaje na tem mestu, raje ne razmišljamo.

PRAZNIK JE PRAZNIK

Nad dva tisoč navdušenih obiskovalcev

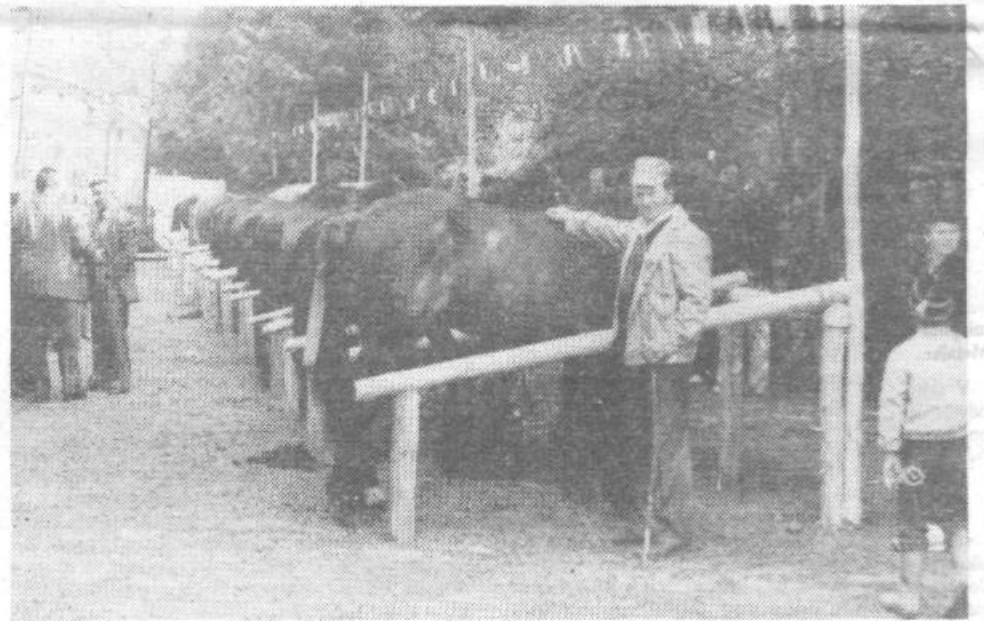
Prebivalci krajevne skupnosti Peruzzi imajo svoj krajevni praznik vsako leto 21. maja. Ker pa si želijo imeti na tej letni slovesnosti veliko obiskovalcev in, ker izhaja njihov krajevni praznik iz nekdanjega skupnega prazničnega dne, so se letos odločili, da se bodo sešli v soboto 30. maja.

Tako kot v vseh krajih, je tudi v krajevni skupnosti Peruzzi zajemal slavnostni del praznovanja enoto namenjeno spominskim, slovesnim in vrednostnim sestavinam ter enoto, v kateri so se izkazali mladi kulturni poustvarjalci. K prvi moramo prišteti slovesne besede predsednika OK SZDL Draga Černoša in podelitev bronastih priznanj OF ter priznanja krajevne skupnosti. Na bronasto značko OF bodo od 30. maja letos ponosni **Moja Finec, Joža Malenšek, Slavko Tomc, Anton Zaleteelj in Tomaž Okorn**, priznanje krajevne skupnosti pa bo krasilo prodajalno M – TOZD Dolomiti na Dolenjski 103. Krajani so prosili, da naj zabeležimo, da so poslovodkinji Cilki in trgovki Jožici izjemno hvaležni za njeno prizadevanje, prijaznost in dobro oskrbo. V drugo pa sodi kulturni program, ki ga je pripravila in vodila Metka Br-

glez in so ga sestavljali nastopi moškega pevskega zbora Barje, recitatorjev – otrok iz krajevne skupnosti Peruzzi ter plesne skupine »7. b.« iz osnovne šole Oskar Kovačič.

Sedaj pa še k utemeljitvi nadnaslova. Po kulturnem programu se je pričelo družabno srečanje – spoznavni večer. Za glasbo je skrbel ansambel Klas. Za odlično hrano Toni s številni sodelavci, a sedaj pride najzanimivejši del, za številne spretnostne in zabavne igre pa Tomaž Okorn, Sašo Kavšek, Lado Podržaj, pod vodstvom in s povezovanjem Jožeta Zalarja. Delovna organizacija in obrtniki so prispevali za to veselo slavo v KS Peruzzi za 800 tisoč dinarjev nagrad.

Ker pa je v tej krajevni skupnosti v navadi, da se mora okrog 40 organizatorjev temeljito izkazati, so v nedeljo 31. maja pripravili še nogometno tekmo: Debeli – Suhi, s dvema težnostinima skrajnostima pri igralcih, 145 in 55 kg, s šaljivim programom. Ta šaljivi nogometni spopad je gledalo okrog 800 ljudi, ki so zvezdnikom privoščili nagradi – odojka.

Z razstave plemenskih konj v Podpeči

OB PRAZNIKU KS PODPEČ-PRESERJE

Trdo delo se je obrestovalo

Najbrž jih ni veliko krajevnih skupnosti, kjer bi svoj krajevni praznik počastili kar s tremi ali štirimi prireditvami. To pa je očitno zmogla KS Podpeč – Preserje, ki je svoje letošnje osrednje praznovanje – 18. maj – zaokrožila s pravo »naučanko« najrazličnejših prireditev: z otvoritvijo prenovljene trgovine kmetijske družbe v Podpeči, razstavo najlepših plemenskih konj, vzrejenih na območju KS, kulturnim večerom s folklorno skupino Bistra in ženskim pevskim zborom DPD Svoboda Podpeč v OŠ Krimski odred v Preserju (vse v soboto, 16. maja) ter osrednjo proslavo v vasi Goričica.

Vsekakor največ pozornosti je pritegnila sobotna razstava plemenskih konj ob novi prenovljeni trgovini s kmetijskim repromaterialom v Podpeči. Z le-to so organizatorji, med njimi še posebej Kmetijska zadruga TZO Vič in Kmetijski zavod Ljubljana, želeli prikazati stanje v območni konjereji v zadnjem 10-letnem obdobju, hkrati pa vzpodbuditi nove rejce, da začno z rejo kobil hladnokrvne pasme. Vse do pred kakimi desetimi leti so namreč na območju KS zvečine prevladovali delovni konji, karstrati, ki pa so jih rejci z vse pogostejšim uvajanjem kmetijske in gozdarske mehanizacije postopoma zamenjevali s kobilami, ki zmorejo lažja dela, hkrati pa dajejo žrebeta za pleme, pitanje ali zakol. Naraščajoče število kobil pa je seveda terjalo tudi plemenskega žrebca. Zato je pospeševalna služba KZ Ljubljana v sodelovanju z republiško strokovno službo za konjerejo pred sedmimi leti ustanovila plemenično postajo v Kamniku pod Krimom, kjer so že prvo leto pripustili pod enega žrebca 17 kobil, lani pa pod dva že ni manj kot 104. S tem je panoga presešla nekdanji ozki gospodarski okvir in po-

stala tudi donosno blago za izvoz, še zlasti na zahodna tržišča.

Na razstavi so si obiskovalci lahko ogledali 23 kobil z žrebeti, ki jih je razstavljalo 19 rejcev, svojska atrakcija pa je bil žrebec Narod-Diamant, sicer last Obdravskega zavoda Ptuj, ki ga ima v oskrbi Jože Petrič iz Kamnika pod Krimom. Le-ta, kot še več drugih prizadevnih kmetov-kooperantov, je za svoje delo ob tej priložnosti prejel posebno priznanje.

Prav tako pa je bila ob tej priliki na ogled nova prenovljena trgovina s kmetijskim repromaterialom Kmetijske zadruga Podpeč. Obnovljeni objekt naj bi nudil okoljskim kmetom precej bogatejšo izbiro repromateriala kot so bili deležni doslej, hkrati pa bo prožnejši tudi časovno, saj bo na voljo tudi v popoldanskem času.

Kot zadnja v vrsti prireditev v sklopu krajevnega praznika, pa je bila osrednja proslava v nedeljo, 17. maja pri gasilskem domu v sosednji Goričici. Tu so med drugim podelili tudi letošnja priznanja KS najzaslužnejšim krajanom, učenci OŠ Krimski odred Preserje pa so družno z ženskim pevskim zborom DPD Svoboda poskrbeli za pester kulturni program z izvirnimi recitacijami, pesmimi in plesom.

Letošnja priznanja so prejeli: Bronasta priznanja OF: Biserka Jagodič, Vida Šuštaršič;

Priznanja KS: Vinko Gregorka, Alojz Kavčnik, Metka Svete, Slavko Šuštaršič, Stane Uršič, Jože Tanko, Stane Todorci in Henrik Vadnav.

B. Vrhovec

REPUBLIKA VOJVOĐINA

Praznično tudi na Barju

Gromko in hkrati prijetno ubrano so odmevali glasovi moškega pevskega zbora KUD Barje, ko je onega sobotnega večera 23. maja zapel v dvorani krajevne zadruge doma. S pesmijo, boljše, s slavnostno himno, so Barjani odprli proslavo v spomin na 45-letnico znamenite bitke z Italijani pri Iškem mostu, ki je baje odjeknila celo v širšem evropskem prostoru.

Pomembnega zgodovinskega dogodka se je v svojem govoru spoštljivo dotaknil tudi slavnostni govornik Milan Starina, potem pa na kratko podrezal tudi v gospodarsko problematiko KS. Predvsem kar ni mogel mimo bridke ugotovitve, da Barje vse bolj postaja »lovišče« za številne gradnje, s čimer ne nastajajo le ekološke, ampak tudi vse očitnejše ekološke težave.

»Smatramo, da bi moralo Barje ostati pljuča Ljubljane, ne pa, da ga zabetoniramo,« je bil odločen Starina. »Prav zato smo se vrgli v boj za ekologijo. To je bila že nuja. Borimo pa se tudi za novo avtobusno postajo, telefon in vodovod (ki še vedno nima pravega pritiska).«

Zbrane v dvorani je med drugim pozdravil tudi predstavnik pobratene krajevne skupnosti Podmurvice-Reka, Stjepan Jedvaja, nato

pa so podelili priznanja najzaslužnejšim krajanom in spominska odličja nekdanjim borcev Notranjskega odreda. Uradni del proslave pa je bil sklenjen s pestrim kulturnim programom, kjer so se vnovič izkazali prekaljeni barjanski pevci, še zlasti pa mlade gibke plesalk, ki so morale z domiselno, za oko kar se da dopadljivo plesno točko »gumitvist« kar dvakrat na oder.

Letošnja krajevna priznanja so prejeli:

Priznanja KS: Peter Fabjančič, Vinko Trček, Jože Pislak, Vinko Kramar, Karel Čepon in Jože Lavriha; Priznanja OF: Viktor Majcen, Slavko Šuklje, Lado Petkovšek, Marjan Tičar, Martin Škafar, LD Tomišelj in delegacija za zbor KS; Spominska odličja: Alič Vlado, Anton Boltežar, Franc Brancelj, Ivan Comino, Oto Comino, Anton Cebin, Boris Jakopin, Ivan Jankovič, Ferdo Javornik, Ivan Jevc, Janez Klančar, Tone Kraljič, Janez Kramar, Andro Masle, Jernej Matjaž, Franc Meglič, Franc Pečan ml., Franc Repar, Jože Glasič, Viljem Soklič, Anton Srebotnjak, Rado Škraba, Stane Šteblaj, Jože Trček, Albin Vidmar, Jože Vidmar, Tone Zadnikar, Stane Zdravje, Frane Žitnik; Plaketa KS: Janez Primc-Jokič.

B. V.